

"Сакам да истакнам дека заедничка е одговорноста и на Владата и на опозицијата. Потребни се двајца за заемна доверба и за политички консензус. Владата треба да преземе иницијатива, да создаде услови кои ќе придонесат за дијалог но, исто така, потребно е и опозицијата да дејствува конструктивно", потенцираше Рен.

ПРАВИТЕ ЧЕКОР НАПРЕД, А ДВА НАЗАД - ЕВРОКОМЕСАРОТ ОЛИ РЕН

ЛИДЕРИТЕ НЕ СЕ ОТКАЖ ОД БАЛКАНСКИТЕ НА

Пишува: Венцо ДОНЕВ

Еврокомесарот за проширување на Европската унија, Оли Рен, повеќе како налутен човек отколку како дипломат, со остар тон, непримерен за дипломатијата, ги искара македонските политичари за нивните наивни детски игри, при што наголемо земјата ја враќаат назад. Пред сè, неговите критики беа насочени кон носителите на власта. Рен изрично рече дека Македонија алармантно заостанува во реформите, затоа мора да се почитува Бадентеровиот принцип и дека партиите мора да се вратат во институциите, а сегашната политичка клима во земјата не води кон прогрес. Но, како што Господ ги создал нашите политичари и нивните балкански навики, по сè изгледа тие многу не ги есапеа забелешките на Рен, односно на официјален Брисел. Тачи ја обвини опозицијата дека има намера да ја урне власта, а Ахмети порача дека на еврокомесарот му предал список со конкретни теми за политички дијалог со премиерот Груевски. Сè тоа Ахмети го спакувал со конкретни решенија.

"Европската унија останува доследна на европската перспектива на Македонија, но тоа не е автоматски процес, туку е поврзано со исполнувањето на критериумите за членство. Имавме повисоки очекувања од Македонија по добивање-

то на кандидатскиот статус. Динамиката на евроинтеграцијата зависи од динамиката на реформите, но тие се заглавени и треба значително да се забрзаат и да се постигне суштински прогрес за Европската комисија да размисли за датум за преговори за членство", изјави Рен, кого го загрижуваат сегашната политичка клима и постојаните политички тензии, бидејќи не водат кон напредок во исполнувањето на критериумите за ЕУ, па од власта побара да иницира дијалог, а од опозицијата да не го бојкотира.

"Сакам да истакнам дека заедничка е одговорноста и на Владата и на опозицијата. Потребни се двајца за заемна доверба и за политички консензус. Владата треба да преземе иницијатива, да создаде услови кои ќе придонесат за дијалог но, исто така, потребно е и опозицијата да дејствува конструктивно", потенцираше Рен.

ТАЧИ ЗА РЕН ПРОТИВ ВОНРЕДНИ ИЗБОРИ

Но, забелешките на Рен отстапуваат од пофалбите на официјалниот претседател со Европската унија, Германија. Канцеларот на Германија, Ангела Меркел, на Конференцијата за безбедност во Минхен ја пофали Македонија за напредок во реформите, со што земјата се приближува кон бараните цели.

За многумина збунувачки е двојниот стандард на членовите на Европската унија. Од една страна е еврокомесарот, а од друга страна е моќната Германија. Стручњаците велат дека ЕУ има судир на две крила, односно на нови и стари

сили или, како што велат во европските организации, луѓе со комунистички сфаќања. Преодните оценки на Меркел за Македонија се темелат на борбата за превласт - влијание на Балканот, но и приврзаноста на сегашната влада кон Германија. Од друга страна, пак, Хавиер Солана се смета за дел од старите сили во Унијата, кои имаат одлични врски со ДУИ. Пред сè, се мисли на блискоста на Солана со Агрон Буцаку, потоа и со Муса Џафери, како и со албанската дијаспора. Поради тоа, Солана ја пренагласува рамковната определба на Македонија и по секоја цена сака своите пријатели да ги види во власта, бидејќи со нив имал плодна соработка. Ако Ахмети ја нема оваа поддршка тогаш тешко дека ќе презема така ризични чекори, затоа што Американците јасно му укажале што ќе се случи со неговата партија и со самопрогласените команданти. Рен беше конкретен во барањата на Солана дека и ДУИ мора да се најде во власта. Но, на ова најостро реагираше Мендху Тачи, кој рекол дека со ДУИ не може да бидат во власта, а ако сакаат да се разреши политичката ситуација тогаш да се оди на предвремени избори. На ваквиот предлог на Тачи, Рен реагираше остро, при што рекол дека не доаѓа предвид во Македонија да има предвремени избори. Нејасна е математиката на Тачи кога се знае дека во моментот ДУИ има поголем рејтинг. Додека Меркел нè фалеше, Рен во обраќањето пред учесниците на Форумот за Рамковниот договор беше поостар и поексплицитен. Прогрессот во Македонија, смета тој, треба да биде одржлив.

"Не можете да си дозволите чекор напред, па чекор назад".

ИМА МЕСТО ЗА ДИЈАЛОГ

Спроведување, наместо политизација, на децентрализацијата и почитта кон малцинствата, според Рен, се двете најважни прашања околу охридскиот Рамковен договор и евроинтеграцијата. Тој рече дека во нашата земја постојат механизми за тоа. Негова должност била да ни каже дека овде последната година настаните добиле алармантен развој. Конструктивниот пристап од сите политички партии бил заменет со опструкции и недостиг од верба.

"Важно е охридскиот Рамковен договор да биде поддржан од сите, не само како зборови на хартија, туку и во

духот. Механизмот за заштита на малцинствата треба целосно да биде респектиран, а сите политички партии мора да ги почитуваат демократските институции. Конфронтацијата мора да се претвори во дијалог и да има критичизам, но конструктивен", констатираше Рен.

Според него, наместо да падне во стапациата на нестабилност, Македонија станала модел за регионот. На некој начин тој повторно го врати Рамковниот договор како проблем на бриселскиот список, покрај застојот во реформите и опструкциите во дијалогот. На ова премиерот Груевски рече дека ги остава целосно отворени вратите за континуиран политички дијалог, но без никакви предуслови, каприциозности и разгорувања на меѓуетничките односи. Тој смета дека немаме време за губење и бесплодни конфронтации, а дека нема место и за политичка реторика.

"Нема цел која не може да биде остварена, и од индивидуален и од национален интерес", нагласи Груевски, при што истакна дека е подготвен за широки консултации со сите релевантни политички субјекти за наоѓање најквалитетен пристап за заокружување на Рамковниот договор. Во своја одбрана премиерот наведе дека само годинава Владата ќе вработи речиси ист број припадници на малцинствата како и изминатите четири години, дека се одредени прв пат и албански празници, го спомна споменикот на Скендербег, а како најважен аргумент го истакна фактот дека на секоја седница на Владата барем два часа се издвојуваат за европската агенда, а еднаш месечно има и специјална седница на таа тема. Груевски вети дека законите кои требало да бидат усвоени до декември лани ќе бидат донесени до јули. Како успех на Владата ги истакна напорите за подобрување на бизнис климата, либерализацијата на телекомуникациите со одлуката за третиот оператор и борбата против корупцијата.

СТАПОТ Е КАЈ ГРУЕВСКИ

За одбраната на Груевски во ЕУ велат дека тој треба да го промени речникот во неговите дискусии, бидејќи сега е премиер и наместо да напаѓа треба да се брани со издржливи аргументи. Во неофицијалниот дел од средбата, од страна на Рен му било укажано на Груевски, а доследено преведено на македонски јазик, дека стапот е кај него и дека само тој може сите да ги натера да работат за доброто на Македонија. Но, како што дознаваме, тој се спротивставил на идејата на Рен ДУИ да влезе во власта. Во оваа насока, по забелешките на Тито Петковски, дека и за ДУИ треба да се најде место во Владата беше жестоката изјава на Тачи: "Тој е искусен и паметен политичар, па му препорачувам повеќе да размислува за својата позиција во Владата за да не заврши како Васил Тупурковски".

Можноста ДУИ да биде вклучена во власта за претседателката на СДСМ, Радмила Шекеринска, е прифатлива, бидејќи уште при формирањето на Владата оваа партија го советува Груевски да ги вклучи интеграциите на Ахмети во коалицијата. Шекеринска вели дека сè уште ги поддржуваат наведените факти. СДСМ ги оценува забелешките на еврокомесарот Рен како веродостојни, при што во разговорите со него изразиле загриженост за забавувањето на реформите во земјата. Таа смета дека влијанието на опозицијата, пред сè, на СДСМ, е ограничено, но и дека ќе сторат сè за критиките од ЕУ да исчезнат. Во оваа прилика таа не заборава да истакне дека СДСМ понудил пакет идеи за излез од кризата, со кои Македонија ќе се врати на европскиот колосек. Вториот опозиционер, Али Ахмети, по средбата изјави дека му го дал списокот со конкретни прашања за разговор и со конкретни решенија, но нема да прифати средба со Груевски само за пред камера, без вистинска подготвеност од премиерот таа ефективно и да заврши. Деновите тој на неколку места истакна дека ДУИ инсистира на присуство на странски претставници како олеснувачи на дијалогот, мислејќи на американската амбасадорка Џилиен Миловановиќ и на евроамбасадорот Ерван Фуере. Тој тврди дека не размислува да влезе во власта, зашто прв пат слушал за таа идеја. Ахмети на Рен му ставил до знаење дека не се враќаат во Собранието затоа што мајоризацијата на нивниот глас и немањето слух за нивните барања му го налагаат тоа.

Но, со постојаната употреба на Рамковниот договор, иако тој е преточен во Уставот, Ахмети сака да се заштити себе си и другарите поради враќањето на хашките случаи. Затоа тој не ги признава македонските судови ниту, пак, прифаќа да разговара со Груевски, туку тоа сака да го стори со посредници, со што директно ја омаловажува државноста на Република Македонија.

УВААТ ВИКИ!

Стручњаците велат дека ЕУ има судир на две крила, односно на нови и стари сили или, како што велат во европските организации, луѓе со комунистички сфаќања. Преодните оценки на Меркел за Македонија се темелат на борбата за превласт - влијание на Балканот, но и приврзанооста на сегашната Влада кон Германија. Од друга страна, пак, Хавиер Солана се смета за дел од старите сили во Унијата, кои имаат одлични врски со ДУИ.

ИМА МЕСТО ЗА ДИЈАЛОГ